

ՄԷՎԱՏՏԸ ՄԻՆՏԵՐԻՃԻ

Տնտարարը շէհատէթի: — Բոմա բիւիսէսի վէ
բրուսիա: — Բապարն սուֆրասընա գապուլ օլունմա-
նըն ուսուլի: — Սիսմըն էրիզէր: — Ինկիլթէրրա ի-
լէ Ֆրանսա արասընտա տէնիզ արթընտան եօլ: — Մի-
խալըն մէքթուպունա Յէվապ: — Փօլիթիզա հապատի-
սի:

ՏԻՆՏԱՐԼԸՆԸ ՇԷՀԱՏԵԹԻ

ԱՄԷՐԻԿԱՆԸՆ ԷՆ ՄԷՀՆՈՐ ՎԷ ՄԻԼ-
յեստէր վաիզէրինտէն տօքթօր փէյսըն
նամ վաիզ պաղէն տէր իտի. Գեաշքի
քիլիսէմ տաղըլտա, աղալարը տալիս
եհնիտէն դապուլ օլունսալար. ծնլար-
տան չօղու պիր քէրրէ քիլիսէտէն այ-
րըլարդտան սօնդրա, արթընդ օրայա
կիլէմէյէճէք: Հէր քիլիսէ տէնէլէր
զարփընտա պիր չօք էօլիւ մատ-
տէ թօփլար: Պէօյլէ պիր քիլիսէյի
տաղըլմըլ ֆարզ էտիպ, աղալարընըն
քիլիսէյէ աղա օլունաղըլար միւնասիպ
օլուպ օլունաղըլարընըն թահգիզ էթ-
մէք իչիւն, ծնլարը պիր դաշ տինտար
ատէմէր հուղուրունա պիրէր պիրէր
տալէթ էաէլիմ: Օնլար, թէվպէյէ
կէլմիշ ատէմէրին թէճըրիւպէլէրինէ
պէնլէր թէճըրիւպէլէրի վար տէյիւ
կէօթէրէպիլիլէր: Լաքին ծնլարա
« Պու թէճըրիւպէլէրէ նէ վաղըթ մա-
լիք օլունուղ » տէյիւ սօրուլտուղ-
տա, պիրի, « Օն տէնէ տիր », պիր
պաղաւը, « Օն պէշ տէնէ տիր », տէ-
ֆա պիր ախէրի, « Եիրմի տէնէ տիր »
տէյէճէք: Ֆաղաթ հալլէրինի սօրան
րուհանի ատէմէր ծնլարա չու ճէ-
վալը վէրէճէքլէր. « Պու տէտիլինիզ
էյի, ամնա պիղիմ աննամաղ իսթէ-
տիլիմիզ, սիղին տէնէլէր իլէ էվլէլ
մալիք օլունուղունուղ հալ տէյիւ, իլ-
լա շէֆէէ հալինիզ տիր: Ալլահտան
տօղմուշ օլունուղունուղա էլա նէ շէ-
հատէթինիզ վար »:

ԲՕՄԱ ՔԻԼԻՍԵՍԻ ՎԷ ՓՐՈՒՍԻԱ

Աւետարեքին սօն նոււմէրօտունտա,
Ալմանէա տէլլէթինին մէմալիքի մէզ-
պուրէտէ Գաթօլիք քիլիսէսի ալէյ-
հնտէ իթթիլալ էյլէտիլի թէտալի-
լէրտէն մուլթապարէն պաշա օլուն-
տու, Մէքըլիւր թէտալիլէր ալթիլիւ

պէյան սէպէպաէն տօլայը հազիդա-
թէն վէ քիլիլիլէն թէպըլիլէ օլունուր-
լար: Բոմա քիլիսէսի եալընըլ քիլի-
սէ, եալսօտ եալընըլ հիլէթը րուհա-
նիլէ տէյիւ, իլլա պիր հիւքիւմէթը
փօլիթիլիլէ, հէմ ճէսիմ պիր հիլէ-
թը փօլիթիլիլէ օլուպ, պէրահին ի-
լէ տէյիւ, անճաղ րուհալանլար մա-
րիֆէթի իլէ, տէվլէթլէրին փօլիթի-
զաար իւղէրինէ սէլահիլէթը ալլիլէ
իճրա էթմէք իտտիասընտա պուլուն-
մաղտա տրը: Քէնտի քիլիսէճէ դա-
րարընըն մէվգիլի իճրայա դօնուլ-
մաւընը հիւքիւմէթլէրտէն թալէպ է-
տէր, քէնտի թէվապիսինէ, եանի
պիլիլիւմիլէ Գաթօլիքլէրէ տէ, կէրէք
ատի վէ շախի կէրէք փօլիթիլիլէ
խուսուպարտա, ալլա սէպէպ սօլ-
մաղսըղըն քէնտի հէր էմրինէ միւս-
թաղիլ իթտաթ էթմէլէրինի իպրամ
էտէր: Պու մաղուլէ իտտիասը վէ
նիլէթլէրի օլան պիր քիլիսէ եալընըլ
հիլէթը րուհանիլէ սայըլամաղ: Քէն-
տի հուղուրունու մուհաֆաղա էտէ-
պիլիլէ պիր տէվլէթ պէօյլէ պիր քի-
լիսէյէ ումուրը ճիւմանիլէյէ միւտա-
իլէլտէն քէֆիլէ ետտ էթմէքլիլի
էօյրէթմէյէ, վէ իտարէի ումուրու
րուհալանլարըն էլինտէն ալլա ճէմա-
լթա վէրմէյէ պօրճուլ տուր:

ԲԱՊԱՐՆ ՍՈՒՖՐԱՍԸՆԱ ԳԱՊՈՒԼ

ՕԼՈՒՆՄԱՆԸՆ ՈՒՍՈՒԼԻ

Էնքի Քրիսթիանլարըն վաֆթիլլէ
վէ Բապարն սուֆրասընա պէօյիւք
տիգզաթ վէ ինթիմալիլէ տտէմ դա-
պուլ էթմէսի հաղգընտա, Աւետա-
րէրին 1873 Յուլիս 9 թարիլիլէ նէշը
օլունան նուսխասընտա պաղը մա-
լիւմաթ վէրիլմիշ տիր: Օնլար, թաի-
ֆէլէրտէն կէլէնլէրի տէր աղապ վաֆ-
թիլլէ էթմէպլէր իտի. հինի սէպալէթ-
լէրինտէ վաֆթիլլէ օլմուշ օլանլարը
տալիս ուղուն վաղըթ թալլիմ էտիպ,
օնլարըն թալլը ու հարէքթիլինի թէֆ-
թիլլէ վէ թէճէսիլիւպէ, հազիդաթէն
Ալլահտան տօղմուշ վէ քէնտիլէրինի
ճանուտիլտէն Քրիստոսա հիլայա էթ-
միշ օլունուղընա իսպաթը գալի

կէօրմէտիքճէ Բապարն սուֆրասընա
լիլահալ էթմէպլէր իտի:

Բապարն սուֆրասընա գապուլ օ-
լունմանըն իչպու ուսուլի, պատէհու
սէնէլէր տէվը օլտուղճա, անճաղ պիր
ատէթ մաղամընտա իճրա օլունմաղա
եիւղ թուլտու: Պաղը միլլէթլէր
Քրիսթիանլարը գապուլ էթտիլլէ-
րինտէ, քիլիլիլէն քիլիսէյէ տալիլ
օլտուլար, վէ պու վէճհլէ, էմալի
հալա Շարդտա վէ Էվրօփաւտա կէօ-
րիւլտիլիւ միսիլիլէ, պիւթիւն միլլէթ
քիլիսէ ատտ օլունտու:

Օն ալթընըն տէհրտէ վուղու պու-
լան իսլահը տին էյետմընտա, միւս-
լիհանըն զայրէթը մախտուսէսի, Ին-
ճիլին թալլիւմաթը ալլիլէսինի միւ-
ճէտտէտէն թէսալիլէ էթմէք, իթիլա-
տաթը պաթըլլէյի վէ փուլիլէրէսթիլիք
նէվինտէն ատտ էյլէտիլլէրի ատա-
թը, քիլիսէլէրտէն տէֆ ու րէֆ էթ-
մէք օլտու: Մէրգուման, էհալլիլի տա-
լի վաք էօմիւր կէշիլմէյէ թէշիլիլէ
էտէրէք, խուսուտա քիլիսէ այլիլլէ-
րինէ իլահալ օլանլարըն հազիդաթէն-
Քրիսթիան ալթալը վէ հարէքթիլին-
տէ պուլունմաղընա սայ էյլէտիլլէր
իտէ տէ, քիլիսէլին զաթէն տէվլէթէ
մէրպուլթ օլմասընտան, քէնտիլլէր
տալիս իճրա էթմէք իսթէտիլլէրի
իսլահաթ իչիւն հիւքմաղարտա միւհ-
թաճ պուլունտուղընտան, քիլի-
սէյի թէքրար հազիլիլ վէ Քիւթուպը
մուգատտէսէյէ միւթապըղ թանը-
յըպ իգրար էյլէտիլլէրի էսաա իւղէ-
լինէ քեալիլլէն սաալիլթ էթմէյէ միւ-
լէտէր օլմասալար:

Օնտալինճի վէ ծն սէքիլլինճի տէհր-
լէրտէ Ինկիլիլ քիլիսէսինտէ փիւ-
րիլթէն, իսղօփաւտա Փրէզպիլիթէրիլլէն
վէ Ալմանէաւտա Մօրալիլէն թէսալլէ
օլունան Քրիսթիանլար, վէ պաղա-
տիլարընտա տահա սաիլլէր իտէ,
Քրիսթիանլարըն Քիւթուպը մուգատ-
տէսէյէ միւթապըղ վաք օլմասալարընը
մուլթալ վէ միւթապըլ թալլէպ էյ-
լէտիլլէր, վէ պու մէրամա վապ օլ-
մաղ արղուսունտան նաչի չօղլար
Ինկիլիլ քիլիսէսինտէն այրըլտըլար:

Պուլ վեճակը ինձի թէամիջ օլունան ճեմիյէթի քիլիսէլէր ինկիլթերրատա հուսուլէ կէլտիլէր: Պուլնարտան տալի չօղլար Ամէրիգայա հիճրէթ էլլէտիքտէն սօնդրա, օրտտա չօղլար, օնտան պիլթիլն տիւնեա իւղէրիկն տաղլարըլար վէ հալա տաղլարմադտա տրըլար:

Չօղ Բիլիսթիյանլար ինկիլթերրատան Ամէրիգայա հիճրէթ էլթաիլէր, չիւնքի անճաղ օրտտա իսթէտիքլէրի ուսուլտէ եհնի քիլիսէլէր թէշքիլէտէպիլիլլէր իտի: Եանի քիլիսէ աղալարընն փաղ դալմադրա իւղթիլլալ օլան ուսուլի իճրա էթմէք, վէ Բիլիսթի չէրիֆին էօյրէթտիլի Եօլտա քիլիսէլէ աղա դապուլ էթմէք, անճաղ օրտտա օնլարա միւլմիլն իտի:

Ճէնապը Հաղգ տալի օնլարա Եալլէր օլուպ, աճալիս սուրէթտէ օնլարա թէրադգի վէ մուլմաֆֆադիլէթ իհան էլլէտի:

Պաղաթ օնլար հիւքիւմէթլէրիկն ուսուլիլն տալի մուհաֆաղա էթմէք նիլէթի իլէ, Եալլնըլ քիլիսէ աղալ օլանլարըն ուսուլը ճիսմանիլէ իւղէրիկն մէմուր թալի զըլնմադըն թանդիւ էլլէտիլէր: պու թէտալիլ իտէ փէք Եանլըլ պիլ թէտալիլ իտի: Միլլէթ չօղլարըլտա, թէվալէլէ կէլմէմիլ օլան չօղ քիլիսէլէր, մէնֆաաթը շալտիլլէրի իչիւն մանսուպա էրմէք արգուսուլտան նաչի միւրաիլիլլէքնաթիլլէրի թէվալէքտար կէօթէրիլ քիլիսէ աղալ օլտուլար: Եալլնըլ քիլիսէ աղալարընա մէմուրիլէթ վէրմէք նիլդամը պատէհու լաղլ օլունսու իտէ տէ, օնու թէէսիլի վէ տահա նիլէ սէպէպլէրտէն տօլալը, Մասապուլլէթա էլալլէթի քիլիսէլէրիկն ահալարըն հանիլէսի պօղուլուպ, նիհայէթիկնաղա դայէթլէ աճընաճաղ պիլ հալէ կիլիֆթար օլտուլար:

Օնսէքիլլնիկն տէհրաէ էն մէշուր էհլը իլմի իլահի տէլիլ իթիլար օլունան Յոլլաթման Էտուարտա նամ կէնճ պիլ վալի, ԱՂճ տէ չօղան օլուպ, էթրաֆտա պուլունան քիլիսէլէրիկն րուհանիճէ պօղուլ հալիկն աճըլալաղ, նէ շարթլար իլէ քիլիսէլէ աղա դապուլ էթմէք ֆարղ իտիլ մէսէլէսիլի իճթիլմալէ թէֆթիլ վէ միւլթալէա էլլէտիլալէն սօնդրա, պու մատտէ հաղգընտա վաղ էտիլ պաղը թահըրիլաթ տալի նէշը էլլէտի: Եալլնըլ րուհան տօղմուլ իտիլլէրիկն լաղըդը իլէ իսպաթ էտէլլէրի քիլիսէլէ աղա դապուլ օլունապիլիլ օլտուլունու, վէ հէր առէմ հաղգընտա մէղըլ իսպաթլարըն լաղըլը իսպաթլարըն

լար իտիլիկն հիւքմ էթմէք անճաղ քիլիսէլէ տիտ օլտուլունու Բիլիսթիլ չէրիֆին սէօղլէրի իլէ թատտիլ էթտի: Լաքին օնու թալէպ էթտիլի ուսուլ մարաղալա սէպէպ օլուպ, Էտուարտա չօղանլըլ մէմուլիլլէթիկնաղալէտիլալ, օնու վաղ էթտիլի ուսուլ տալի հէր եհրաէ մուլթալիլլէթ պուլտու: Լաքին Էտուարտա դայրէթիկնաղալէմ էթտի, վէ սահիհէն թէվալէքտար օլան վալիլլէր վէ քիլիսէ աղալարըն օնու հաղգըլ օլտուլունա աղալար դալմադրա, ուղուն վէ հիտալէթի միւլմալէլլէրտէն սօնդրա Էտուարտալէք քաղալըլալ էթտի: Պաղը քիլիսէլէր ուսուլը մէղըլալէլ իլա նիհայէ մուլթալիլլէթ էթտիլլէր, ֆաղաթ զէլալէթտէն զէլալլէթէ աիւլիլ էն սօնունտա Բիլիսթիլ ուլունիլլէթիկն, կիւնահ իչիւն օնու էթտիլի քէֆարէթի վէ Բիլիսթիյանլարա րուհ էլ գուստտան տօղմաղ լաղըլ իտիլիկն ինքալ էթտիլլէր: Լաքին քիլիսէլէրիկն Եքսէրիսի պալատէ մէղըլըլ թալիլմաթը գապուլ վէ իճրա էլլէտիլլէր: Պու վէճակը չիմաի Ամէրիգատա ճեմիյէթի քիլիսէլէր, քիլիսէլէ աղա դապուլ էթմէք պալընտա, իպթիտտտան պէրու թուրքիկն ինձի քիլիսէլէրիկնաղա օլան պալատէ մէղըլըլ ուսուլի դապուլ էթմիլլէր տիլ վէ հալա իճրա էտէլլէր: Մուգատտէմա Աւտաթէրտէ սէօլլէրիկն իւղէ, ինկիլթերրանըն վէ Ամէրիգանըն Էփիսթօփալ քիլիսէսիկնաղա ինձի թէտմիլլէ օլունան դըմ տալի ուսուլը մէղըլըլէլի դապուլ էթմիլ օլուպ, օնու քիլիսէլէ մէղըլըլէրիկն թանդիլմաթըն վէ ահալըլ հաղըրէն միւսաաալէսիկն կէօրէ իճրա էտէր:

Թուրքիկն ինձի քիլիսէլէրի փաղըլըլ, սէրալէսթ իտալէլի վէ Էօմըլ րուհանիլլէ դայալ էթմէք իսթէմէղլէր իտէ, պաղա ինձի քիլիսէլէրիկն թէհրիլալէսիկնաղա իսթիֆաալէ էտէրէք, պալատէ մէղըլըլ ուսուլի հըֆըլ վէ իհթիլմալէ իճրա էթմէլէ տալիս դայրէթ էթտէլլէր կէրէք տիլ:

ՍԻՍԻԼ ԷՖԻԶԻԲ

Էթտէն տիլի պիլ պաղ իլէ պիլըպիլլէրիկն պիլթիլմիլ օլան պու իքի առէմ հաղգընտա Աւտաթէրիկն Յիւնի նուլմէրօսուլտա դըստա պիլ մալիլմաթ վէրիլլէ: Իքի շալալըն պու սիլադտա Եքսէրիկնաղալէ մէղըլըլ օլմալընըն էմալի հէման հիլ կէօրիլլէմիլ օլտուլունտան, օնլարըն կէրէք հայաթը, կէրէք վէֆաթըլ օղ-

լարըն տիլըլաթընը ճէլալ էթմիլ տիլ: Մէղըլըլ Եքիլլէր 1844տէ Հիւնտիլթանտա Սիլալ նամ մէմէքէթտէ տօղտուլար: Պուլնարըն պալատը վէ անալը 2իլի օլուպ, չօղու Եքիլ օլարաղ 15 էվլատ սահիլի օլտուլար իտէ տէ, պու իքիսիկնաղա մատա հիլ պիլիսիկնաղա թալիլ պիլ գուսուր Եօղուտու: Մէրգուլ իքի Եքիլլէր 1829տա անալարընտան սաթըլըլ, Մէմալիլի միւլմէթիլի Ամէրիգայա կէթիլլէրիկն: Օնլարը պիլլէլլէրիկն էթտէն պաղ սէրիլ փարմաղ ուղուն, իքի փարմաղ էնիլ վէ տէօրթ փարմաղ դալըն օլարաղ պիլիկն դապուլըլա քէմիլիկն ուճունտան օպիլիկն դապուլըլա քէմիլիկն ուճունտալէ կիտէր իտի: Մէրգուլման թիւարէթ իչիւն քէնտիլլէրիկն Ամէրիգատա վէ Էվրօփաա էհալլէ կէօթէրէք իսպըլաղալէ թօփլալըլ, 1846տա Ամէրիգանըն Շէմալի Գարօլլէնա տէնիլէն էլալլէթիկնաղա պէօլըլ պիլ չիլթիլլէր սաթիկն տըրգտան սօնդրա էվլէնիլ իքի դըղըլըլալալ աղալարըլ: Գարըլըլ պիլիլիկնաղա պիլ գալ սաաթ ուղաղալըլ ալըլ էվլէրտէ սաթըն օլուպ, գօճալար իտէ սըրա իլէ հաթթիկն իւլ կիւնիկնաղա պիլիկն, օպիլ իւլ կիւնիկնաղա տէ օպիլիկն Եանլընտա դալըլըլալըլ: Եքիլլէրիկն պիլիկնաղալըլ, օպիլիկն տալի պէլ էվլատ օլտուլ, վէ իւպու օնալիլ էլլատտան տէօրալ սաղըլըլ վէ տիլսիլ օլուպ, պաղի դալանլար գուլլէթիլ վէ սաղլամ օլտուլար: Պու իքի ֆամիլէանըն արասընտա զուհուր էտէն մարաղալար վէ ուղուն միւստէթ սիլլէն սօղուլըլ սէպէպիկնաղա պուլնարըն էվլէ սաաաթթըլ հալլէրի օլմալըլ: Պօլարըլ պէլ ալաղ Եիւքսէք, քէնտիլլէր ճահիլ, աղըլմաա Եանա տէրէճէտէ իտիլլէր: Պիլիսի Էօլալիլէնտէ, օպիլիկն տալի էօլմէսի լաղըլ կէլէճէլի փէք միւլմէթիլ օլտուլունտան, իքիսիկնաղա իսթիլարըլըլալըլալ, դայէթ մէրաղըլ վէ թիլթիլ իտիլլէր: Էվրօփաա օլտուլըլըլ վաղըլ, պիլըպիլլէրիկնաղալըլ Եալմաղ իչիւն պաղլարընը քէստիլմէք իւղէ ուլթա հէքիլլէրէ տանըլըլար իտէ տէ, հէքիլլէր օնլարըն էթտէն պաղըլտան իլի վէ ուլթաղ տալարըլ կէլլէր տէլիլ զանն էտէրէք, շայէտ Էօլիլլէր տէլիլ գօրգուպ պաղըլ քէսիլլէ մէսիկն րաղի օլմալըլար: Նիհայէթ պու սէն Յունլարըն Յ/ԱՂ սիլալ էքիլլէրիկն պիլի սօղուլալ ալըլ:

օպերիներն ուղղութեամբ օլտուրու վա-
զըթ էօլտուր : Տիկերի հէր նէ գա-
տար խառնած առիւթ խառն խառն տէ ,
ուղղութեամբ դապարդ գարնապարտն
լաշէտնի կէօրտիւլիւնտէ , իւղէրինէ
չտիտ պիր նէվպէթ կէլիպ , քէնտի-
սիտէ պիր գաշ սաաթ սօնդրա էօլ-
տուր : Սաղ գալանքն դանը էօլմիւշ օ-
լանքն թէնիւնէ աղմըշ , վէ պու սէ-
պէպտէն օ տախի էօլմիւշ տիւր տէ-
յիւ թախմին օլունույօր : Ճէնաղէ ա-
յինի իճրա օլունաուգտան սօնդրա ,
օնլարն էօլիւլէրի , իշինէ հալա կի-
րէմէղ սուրէթտէ գալիանըր թէնէ-
քէտէն պիր սանտըղ , պու տախի օ-
տունտան մամուլ պաշգա պիր սան-
տըղ իշինէ գօնուլուպ , չիւրիւմէք-
տէն մուհաֆազա օլունսուն իշինէ
տէֆա քէօմիւր թօղու իլէ էօրթիւ-
լիպ սաղլանմըշ տըր : Սէօյլէնալի-
նէ նաղարէն Ամէրիգատա հիւքէմա
մէթթէպլէրինտէն պաղըլարը թարա-
ֆրնտան մէղըիւր ճէնաղէլէր խթէ-
նիլիլ իսէ տէ , էքիլլէրին հալա հա-
տաթտա օլան գաղըլարը գօնալարը-
նըն ճէնաղէլէրի իւղէրինէ հիւքէա-
մաճա քէշֆին իճրապընա բուխաթ
վէրմէք իշինէ 2,000 լիւրա թալէպ
էթմէքտէ իմիլլէր :

Յ. Գ. Փետր . 3/17 թալիլիւլէ Ա-
մէրիգատան ալընան պիր թէլէկրաֆ
խապէրինէ նաղարէն , մէղըիւր էքիլ-
լէրին էօլիւլէրի իւղէրինտէ իճրա օ-
լունտան հէքիմէք քէշֆլէրտէն , օնլա-
րն էթտէն պաղըլնտան տալար կէշ-
մէղ օլտուրու թէպէյիւնէ էթմիւշ .
պու սէպէպտէն մէղըիւր պաղ քէ-
սիլիլ օլտալըտը , էքիլլէրին հէր հալ-
տէ էօլմէսի լաղըմ կէլմէյէճէք իտի :

**ԻՆԿԻԼՈՒՐՐԱ ԻԼԷ ՖՐԱՆՍԱ
ԱՐԱՍՐԱՆՍՍ. ՏԵՆԻՁ ԱԼԹՐԱՆՍՍ.Ն ԵՕԼ**

Ինկիլթէրայը Ֆրանսատան այը-
րան Տօմըր պօղաղընըն տէնիղի ալ-
թընտան պիր էօլ ալըլմաղընա բուխ-
աթ վէրիւմէսի եաղընլարտա Ինկիլդ
վէ Ֆրանսաղ տէվլէթլէրինէ թէքիլֆ
օլունմուշ տուր : Տէնիլ պլթընտան
եալըլաճաղ պու էօլուն խաթթաղը
չէնա նէֆէր էն մէշուր վէ միւթէ-
պէր Ինկիլդ վէ Ֆրանսաղ միւհէնտի-
լէր մարիֆէթի իլէ ինչա վէ թաղ-
տիւմ գըլընմըշ օլտուրունտան , խաթ-
թալ մէղպուրէյէ նաղարէն էօլը մէղ-
քիւր թուլէն 24 միլ եալաօտ 7 սաաթ
օլուպ , տէօրթ եա պէշ սէնէտէ թէք-
միլ օլապիլէճէք , թարիղի մէղպուր
անճաղ էքի պաղընտա ալըղ օլտու-
րունտան , իշէրիյէ հալա իշլէթմէք

իշինէ , մաաէնլէրին չօղընտա օլտու-
րու միտիլի , տէրունի թարիգաէ ա-
թէշ եաղըլաճաղ տըր : Օլաճաղ մէ-
սարիֆ 8,000,000 , էօլ իշլէնալիլի հալ-
տէ օլաճաղ հապրաթ իսէ 800, 000
Ինկիլդ լիւրաթ թախմին օլունմաղտա
տըր : Պիր Ֆրանսաղ զաղէթտաղըն
սէօղիւնէ նաղարէն , էօլուն ինչաղ-
նա չօղ վաղըթ կէշմէքսիղին պաղա-
նաճաղ տըր :

Թարիգը մէղպուր պաղա չըգարըլ-
աղըր հալտէ մէղըիւր մէմլէքէթէյն
պէյնիւնտէ սէյահաթ էաէնլէրէ չօղ-
միւլիա օլաճաղ , զիրա Տօմըր պօղա-
ղընըն տէնիղի զայէթլէ կիւրիւլթիւ-
լիւ օլտուրունտան , էօլունլար Աթ-
լանթիլ օղլանաուգտան իսէ տահա
ղիյաաթ պուրատա տէնիլ թուլմա-
սընտան զահմէթ չէքէլէր :

Աւետարան իշինէ :

ՄԻԽԱԼԸՄ ՄԵՔԹՈՒՊՈՒՆԱ ՃԵՎԱՊ

Յունվար 18 թարիլիւլէ զաղէթտաղըն
Միխալլէն հալը հալըր սէնտալիսի իլէ Յ.
Հ. Հայրապետ իմըաղը պիր պէնա օղու-
տուր :

Իշլէ մէրգումուն աղվիլաթը . « Պու
զաթ (Միխալլէ տէր Ահարօն եղբայրըմը
իշինէ) Պաղքէսիր փափաղընտան Պան-
տըրմա փափաղը տէր Ոսկի եէտի իլէ կէ-
լէն պիր գըլթա մէթթուպու փաթիլթիւ-
նէտէն կէլիլ կոնգալ տըր տէյէրէք մէն-
ֆաաթը զաթիլլէսինէ ախա վէ տէրունի
մէթթուպտա աղա պուլունմայան խալը
սէօղիւր քէնտի թարաֆընտան ույտուրա-
րաղ պուլնտան չէնտ հաֆթա էվլէլէրիլ-
սէտէ կէօյա օղունտու : Ալտանմըշ ճէմա-
աթ . . . վէ զայրիհում :

Պիւմէք լաղըմ տըր քի աղգային կեղը-
նական վարչութիւնումուլ Պաղքէսիր փա-
փաղը թէմիլլէ էյլէտիլի գէր . տէր Աղաթ
տիրալէթլի վէ միւթէպէր քահանայը Պա-
լքէսիր վէ վիճակարընա գայմաղաթը
մուրաթխաա նասալ էտէրէք տէվլէթիլիլ-
տէն միլլէթիլիլլէ իհսան պույրուլան Սա-
մանաղըրութիւնուն իճրաաթընա միւմա-
լէյիլ միւմաթ թային էյլէտի . վէ փաթ-
րիլթանէմիլլէտէն վէրիլլէ թալիմաթ միւ-
հիլիլլէ թէմիլլէրտէ թաղախան խորհուրդ-
լար նասալ օլունտուգտան սօնդրա գաա-
ռաղըլտա ումումի բուհանի վէ ճիւմա-
նի մէշիլլէր էքէրիլլէթի աղա իլէ ինթի-
խաալ օլունուպ մաղպաթտար փաթիլթիւ-
նէյէ կէօնտիլիլլէ Պուլուն իւղէրինէ իճ-
րա օլունտան ինթիլիլաղար փաթիլթիւ-
թարաֆընտան թաշլէթ թէշաղղ վէ թէ-
ճէսիւլլէն ալընաղաղ թալիմաթ ու նիլա-
մընա միւթաղղ օլտուրու թէհաղղուպ
վէ թէպէյիւնէ էթտիլլէն մէպիլ մէճալիսի
մէղըիւրիլլէր թաաաթիլ էտէրէք 971 նու-
մէրօլը էմիլ ալի զիւր օլունտան պաաթի-
արքական կոնգալ իրաալ պույրուլմուշ վէ

կոնգալը մէղըիւրուն հէր թէմիլլէրտէ օ-
ղունտաղ իղթիլաալին պուլունտուղու
մէալիլլէրտէն նիւմայան օլտուրու , վէ միւ-
մալիլլէր տէր Աղաթէֆէնալին իսէ օլ հէն-
կեամտէ միլլէթմէ վէ տէվլէթմէ մէղու-
լլէթիլլէ քէսիլլէսի պուլունտուղու էճիլլէն
պիլլէրի չաղըրմըշ վէ վէքեալթէն կոն-
գալը մէղըիւրուն քիլիլլէրտէ օղունուպ
հէր թէմիլլէրտէն վուգուր հալի քէնտուլ-
րինէ պա մաղպաթա պիլլիլլէրտէ էմր
պույրուլմուշաղ տըր : Պիլ տախի աղաղը-
մըշ էմր միւհիլիլլէն հէր թէմիլլէրի կէպի-
լիլլէ կիլի Միխալլէ տալի կիլիլլէ , տէ-
յիլ մէրգում չայրապետին շահաաթի կի-
պիլ աղա . տէր Ահարօն եղբայրըմը իլլա
պիլլէրտէ քէնտիլլէ կոնգալը գրաաթ էյ-
լէմիլ վէ մէֆիլունուլ իղահ էալալ սա-
լա կոնգալին մէալիլլէրտէն շայմայարաղ
նասալաթ էյլէմիլլէր տըր ճէմաաթա :

Կէլլէթիլլէ մէթթուպուն (կոնգալին օլաղը)
էհալլէ փաթիլթիւնալին խթէնիլլէսինէ : Մէր-
գում Հայրապետին էհալլէ փաթիլթիւնալին
տէ-
տիլլէ միլլէթ գաղաաղըն քէաֆիլլէյի վա-
րիտաթընը տալ վէ նաղա էալալ տէ մէք-
թէպլին սէֆիլ հալտէ գալմաղընա վէ միլ-
լէթին գարըաղըղընա միւհիլ օլան պու-
ղը զէվալլէր իշինէ իսէ , ֆիլլէրաղընա
տէր Աքէլ տէյիլ կիլլէնալիլ իլլէնիլ փա-
փաղըն մաաթիլլէրտէն իլլէ էյլէ պաղը-
լարտան թէրալլէսիլլէ տէր Ահարօն եղ-
բայրըմընա խթէնիլլէրտէ օլտուրու խա-
պէրինի աղաթ , հալ պու քի քէնտիլլէ ան-
ճաղ միլլէթին վէքիլ օլան Միխալլէ թա-
ղախան խորհուրդու վէ անըն նախաղա-
նա կէրէք կոնգալը վէ կէրէք եէտիլլէ
պուլունտան բէալի էվրաղը սալիլլէյի իլ-
հար էյլէտիլ . զայրու պօրճու տէյիլլէրտէ
սօղաղլարտա կոնգալ կէպիլլէրտէյէ վէ նա-
սիլլէթ վէ թէքտիլ իլլէ էյլա կէլմիլլէն
էյլէ քիլիլլէրտէն տըրաղլիլլէրտէն գու-
լաղ շաաղալ , անլէրէ քի ճէմաաթին մու-
հապլէթ վէ գուրապընտան մաճրալլէթ
իլլէ թաղալիլ օլտուրաղը իշինէ հէր թիւր-
լիւ մէրհաաթիլլէրտէն ճիւրաթ էտէրէր :

Օղույանլարընըլը թաճիլ էթմէմէք ի-
շինէ չիմալիլլէ պու գաաղալ իլլէթիլլէ
էալա . « Գաղալլէն ասիլլէթալլէ իլլէթիլլէն
էթաթ » տէյալ իլլէթիլլէ Հայրապետին իճա-
տը օլտուրունու թէքիլլիլ իլլէ աննաթիլլէ
իշինէ փաթիլթիւնալին տէն չէր ֆիլլիլլէրտէ
տէն կոնգալին վէ անըն թիւրքէ թէր-
ճիլլէրտէն (Միխալլէտէ օղունտուղունուլ)
սուրէթլէրինի եաղընտա կէօնտիլլէրտէ
սէօղ վէրիլլէր :

Լուսաւորչախան էրմիլիլլէրտէն
էանա գուրու
ՈՍԿԻ ՔԱՆԱՏԱՅ ՕՆՍՆՆՈՆ
Պանտրմա , 8/20 Փետրիլ , 1874 :

Վարաղաղընը օղույանլարը պիլլիլլէ-
րինէ տիւլիլլէրտէյէ վէպիլ օլաղլիլլէր մէք-
թուպըր իլան էթմէք մաղսէտիլլէրտէն
խաթիլ պուլունտուղունտան , հէր նասալ
լտա աղաաթ վէքիլլէրտէ վէպաղա սէպիլի-
լլէթ վէրէն Հայրապետ խիլաղը մէթթու-
պուն իլան օլունտուղու հաղըրտա էսէ-
ֆիլիլլէրտէ պէյաղը իլլէ , պուլունտան պէյլլէ
պու քէյիլլէթ տէն տօղըր թէրաֆէյիլլէն
կէօնտիլլէրտէն էվրաղը գաղալլէ էտէմիլլէ-
ճէյիլլէրտէ փէլլիլլէն խաալլէր վէրիլլէր :

ՄԻԽԱԼԸՄ Մ. Պ. ՉԵՔՈՒՆԱ

ՓՕԼԻԹԻԳԱ ՀԱՎԱՏԻՍԻ

Փետր. 27 Բուրժ, վե Մարթ, 11 Արտֆրանկա 1874.

ԻՍԹԱՆՊՕԼ

Կէշէն հաթթա իշխնատ Խաթանապօլտա դըշ տէֆա դայէթլէ շիտաէթ քէսպ էյլէտի : Պիր դաշ կիւն դար հիշ արա վէրմէյէրէք ետդրալ իրի ա-յադ եկեւքսէլտի : Էյլէրին էքսէրիսին-տէ օտուն վէ քէօմի րտիւքէնմիշտիր : Փուդարա չօդ գահմէթ էքսէրաէտիր : Պէօյլէ վադթլարտա նէ մութլու ա-դըլանէ տալրանըպ քէնտի մուդալի-գասընա քեաֆի օլտուդտան պաշգա, ստիրէրէ տալի ետարալմ էտէճէք միդաար միւհիմմաթ էվլէլինտէն թէ-տարիք էթմիշ օլանա :

— Մատէնլէր վէ օրմանլար միւ-տիրի Եուսուֆ պէյ, Համտի վաշա-նրն եէրինէ մալիյէ նաղըրը, խարիճի-յէ միւսթէշարը Ալէքսանտր Գարաթօ-տօրի էֆէնտի տալի Սարգիս էֆէն-տինին եէրինէ Իթալիայա էլլի նապ օլունալար :

— Պօնա վալիսի Աքիֆ վաշա ահ-քեամը տալիյէ քէիսի նապ գըլընտը :

— Իշպու ճոււմ էրթ էսի կէճէսի ա-լաֆրանկա սաթ 11 րատտէլէրինտէ Գալաթատա Մինասեանլարն պէօ-յիւք մաղաղապընտա աթէշ դուհուր էտիպ, մաղաղա վէ տէրունինտէ պու-լունան մալլէր ետնտըլար, լաքին իթ-թիտալինտէ օլան մաղաղալար գուր-թուլտուլար : Աթէշ իշխնտէն չըգմիշ, ֆուգաթ նէ սէպէպտէն օլտուղու մա-լիւմ տէյիլ տիր : Իսապէթ օլարադ, մաղաղալի մէզպուրէ, 2,000 իրտար պինա իշիւն, 6,000 ի տալի էմթիա իւղէրինէ, ճէման 8,000 Ինկիլ լի-րտաընա իքի Ինկիլ գուսթանետար թարաֆընտան սիգուրթայա ալընմիշ տըր : Պինանրն տուլարլարնա չօդ դարար օլմամը տէյիւ կէօրինիւր :

— Պէյօյլու իլէ Գալաթա արասըն-տա ետիրլմադտա օլան եէր ալթըն-տան Խօլուն իշխնատ իշլէյէճէք արա-պալարը աշաղը Խօդարը չէքմէք ի-շիւն լաղլմ օլան մաքինալարն պիր թադըմը Խաթանապօլտ վապ օլունշ տուր : Պու մաքինալար, Պէյօյլունտա Թէքլիյէ նամ մահալէ գօնուլաճադ դայէթ գուվլէթլի պիր վափօր մա-քինալար իլէ, արապալարը չէքմէք ի-շիւն տէմիր թէլինտէն մամուլ գա-լլն հաղաթտան իպարէթ տիր :

— Տէվլէթը ալիյէ Թընկըր օլու Բիւ-գանդ էֆէնտի նամ սարաֆը Գաթօ-լիք էքմէիլէրին Հասունիսթ գըմը-նա վէքիլ նապ էթմիշ տիր : Պոյ-րուլթուշը ալիյէ նաղարէն, վէքիլ

միւմաիլէյհ Խաթանապօլտա պուլունան Հասունիսթլէրին անճադ ումալու ճիւմանիլէսինի կէօրմէք իւղրէ Պապը ալի թարաֆընտան նապ օլունմուշ, էյալէթլէրտէ տալի պու նիլէթէ մէպնի սաիր վէքիլլէր թային գըլը-նաճաղար : Պալատէ մէքըիւր պույ-րուլթու միւհիլլինճէ, տէվլէթ նէ Խաթանապօլտա նէ տէ թաշրալարտա Հասունիսթլէրին րուհանի րիւհա-սընը թանըր : Հասունիսթլէրի տալի այրը պիր միլլէթ տէյիւ թանընալըպ, անճադ հիւքիւմէթ ճէ իշլէրինի քէն-տիլէրինէ հէմէֆքեար օլան պիր դա-թըն վալիթաթ իլէ կէօրէպիլլինլէր տէյիւ մէքըիւր թէտալիլի իթթիսապ էյլէմիշ : Հասունիսթլէր տէվլէթին պու գարարընտան խօշնուտ օլմամը-լար, Թընկըրեան էֆէնտի տալի վէ-քիլլէք մէմուրիլէթինի իպթիտա գա-պուլ էթմէտի իսէ տէ, պատէհու Հասունիսթլէրին միւթէպէրանը վէ սաարաղամ հաղրէթլէրի իլէ Խաթի-շարէտէն սօնդրա գապուլ էթտի : Տէվլէթ թարաֆընտան, իւղէրինտէ « Էրմէնի Գաթօլիք Հասունի » իպա-րէլէր ետդրը օլան պիր միւհիւր միւմաիլէյհէ վէրլիլի :

— Պունտան ագաէմ Գալաթատա դալթիլէ միւտըրլիլէ էտէն Գաղադ-եան Յաիդ էֆէնտիլէ թէքրար մէ-մուրիլէթը մէզպուրէ վէրլիլի :

— Իքիմիտ սէրիիսթօփօտու Ներ-ոէ էֆէնտի կէշէն ճիւմա կիւնիւ Էր-մէնի միլլէթլինին րուհանի վէ ճիւմանի րիւհաճաթ թարաֆընտան վաթըիք գայմաղամը նապ օլունմուշ տուր :

— Էնկիւրիւտէն ալընան պիր թէ-լէկրաֆ խապէրինէ նաղարէն, էյա-լէթը մէզպուրէտէ տէֆա չօդ դար ետղըպ, պաղը Էէրլէրտէ Խօլար հէ-ման պիւթիւն գաթանմիշ տըր :

Է Վ Ր Օ Փ Ա

Պէրլին դալէթալարընտան Փրէնո Պիլմարըն աղըր օլան պիր դալէթա-նըն, Յրանսըպ տէվլէթինին շարգտա Գաթօլիլէրէն այրընա հիմայէթ էթ-մէյէ իտաիաթը Փարիզ ահանամէսի-նին ահքեամընա մուդայիլ տիր տէ-մէսի, կէշէն Աւետաբերտէ դիքը օ-լունտուղու իւղրէ, թէլէկրաֆիա Խա-թանապօլտա պիւթիլիլիլ իտի : Ղաղէ-թտի մէզպուրէ շիմտի Խաթանապօլտ վապ օլուպ, մէքըիւր հալատիսի թա-տիգ էտէր : Ղաղէթա, մէքըիւր պահ-սընա իսպաթ օլմադ իւղրէ, հէման Փրանտանըն սապըգ խարիճիյէ նաղը-րը Տրուէն ալ Լուինին պիր թահրի-րաթընը դիքը էտէր, պու թահրիլաթ-

տա իսէ նաղըրը միւմաիլէյհ, տէվլէ-թը ալիյէնին Քրիսթիյան թէպաա-սընտան պիր գըմմընը, հէր հանկը մէզէպտէն օլուրտա օլուն, այրընա հիմայէ էթմէյէ հիշ պիր տէվլէթին հադգը Խօդ տուր տէմիշ տիր : Ղա-ղէթա քէզպիք 1856տա ադա օլու-նան Փարիզ ահանամէսինին մէքըիւր մատտէտէն պասհ էտէն պէնալէրի-նի զիքը էտէր :

— Գարլիսթ նամ սաղլար ետգըն-լարտա Խաթանեանըն շէմալ թարա-ֆընտա հիւքիւմէթ սաքէրինի վուր-մուշլար : Պու մուհարէպէտէ հիւքիւ-մէթ սաքէրինտէն 3,000 քիշի գաապը թէլէթ օլուպ, պաղի գալան սաքը կէմիլէրէ րաքիպէն ֆիրար էթմէք իսթէմիլլէր իսէ տէ, շէտիտ պօրայա թուլթուլուպ, տէֆա կէրի տէօմէյէ մէզպուր օլմուշլար : Պատէհու օրտուի մէզպուրէ պաշգա սաքըր ետարըմա կէլիպ, սաղլարա գարըր մուհարէպէ թէքրար պաշլանմը տըր :

— Ալաթըրիա իմիլէրաթօրու ֆէթ-րօպուրկտան վիէնայա ալտէթլինտէ, ֆէվզէլատէ մէտէրլէթ նիշանէլէր իլէ քէնտի թէպաասընտան գապուլ օլունմուշ տուր :

— Ալաֆրանկա Մարթ 5 թարիլիլէ Պէրլինտէն ալընան պիր թէլէկրաֆ խապէրինէ նաղարէն, Ալմանեա իմ-վէրաթօրու խաթալանմը : Միւշա-րիլէյհ 77 եաղընտա օլտուղունտան, օնուն խաթալարըր թէպաասընա էն-տիշէ վէրմէքաէ տիր :

— Փետր. 16 լճ թարիլիլէ Փարիզ-տէն ալընան պիր թէլէկրաֆ խապէ-րինէ նաղարէն, սապըգ իմիլէրաթօր Նաթօլէօնուն հալա 19 եաղընա կի-տիպ սիննը պիւլուղէ վապ օլմուշ սա-յըլան օղլունուն թարաֆտարանընը քէսթթ քէսպ էտիպ դայէթլէ շալըշ մալարը հիւքիւմէթը հաղըրէնին թէ-լաղընը միւհիպ օլմադտա տըր :

— Ետգընլարտա ճափօն մէմալի-քինտէ դուհուրա կէլէն իլաթիլալ պաաթըրըլմիշ տըր :

— Չին մէմալիլէրին պաղը մահալ-լէրինտէ հալի էճնէպիլլէր ալէյհին-տէ ֆէվզէլատէ խուսուլմէթ իպրադ էյլէմէքաէ օլտուղունտան, տիւէլլէ էճնէպիլլէ էլլիլէրի քէնտիլէրինի վի-գայէ էթմէք իւղրէ հարապ կէմիլլէր-նին կէօնտէրլիլմէսինի իսթէմիլլէր :

ԱՄԵՐԻԳԱ ՄԻՍՍՈՆԵՐԻՆԻ ՇԻՐԷԹԻ ԹԱՐԱՅԵՆԱՆ ՄԻԼԷՆԻՖԻ ՂԱՂԷԹԱ Ճ. Բ. ԿՐԻՆ

ԻՍԹԱՆՊՕԼ

ՄԱԹՊԱՍԱՆ ԱՐԱՄԵԱՆ 2ազմագընար, Յակոբեան խան, Նում. 12.